

Семенець

КОПІЯ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

НАКАЗ

06.02. 2023 року

м. Суми

№ 54-Р

**Про затвердження нової редакції
Порядку оцінки та підвищення якості
внутрішнього аудиту в Сумському
національному аграрному університеті**

З метою ефективної організації внутрішнього аудиту, удосконалення системи управління та внутрішнього контролю Сумського національного аграрного університету відповідно до Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1011, Порядку здійснення Міністерством фінансів України оцінки функціонування системи внутрішнього аудиту, затвердженого наказом від 03.05.2017 № 480 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.05.2017 № 663/30531, приведення у відповідність до Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 14.08.2019 № 344), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.08.2019 за № 975/33946, діяльності з внутрішнього аудиту Сумського національного аграрного університету, керуючись методичними вказівками Міністерства фінансів України з оцінки якості внутрішнього аудиту в державних органах,

НАКАЗУЮ

1. Затвердити та ввести в дію нову редакцію Порядку оцінки та підвищення якості внутрішнього аудиту в Сумському національному аграрному університеті (далі- Порядок), що додається.

2. Головному фахівцю з питань внутрішнього аудиту Семенець Л.В. керуватися в роботі даним Порядком та забезпечити його неухильне виконання.

3. Визнати таким, що втратив чинність наказ ректора Сумського НАУ від 18.10.2021 № 397-К «Про затвердження Порядку оцінки та підвищення якості внутрішнього аудиту в Сумському національному аграрному університеті».

4. Начальнику відділу кадрового, правового та організаційного забезпечення Спаських С.І. довести даний наказ та Порядок до відома проректорів, деканів, керівників структурних та відокремлених структурних підрозділів університету.

5. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

**Ректор,
академік НААН України**

Володимир ЛАДИКА

КОПІЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора Сумського НАУ

№ 57-К від «06» 02 2023 р.

ПОРЯДОК

проведення оцінки якості внутрішнього аудиту в Сумському національному аграрному університеті

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок оцінки якості внутрішнього аудиту в Сумському національному аграрному університеті (далі – Сумський НАУ), розроблено відповідно до вимог Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 14.08.2019 № 344), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.08.2019 за № 975/33946 (далі – Стандарти).

1.2. Метою оцінок якості внутрішнього аудиту є підвищення ефективності реалізації функції внутрішнього аудиту та забезпечення гарантій дотримання вимог нормативно-правових актів з питань внутрішнього аудиту, Стандартів, Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.09.2011 № 1217, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 17.10.2011 за № 1195/19933 (далі – Кодекс етики), Антикорупційної програми Сумського НАУ, а також внутрішньої нормативно-правової бази Сумського НАУ в процесі реалізації функцій внутрішнього аудиту.

1.3. Внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту здійснюється головним фахівцем з питань внутрішнього аудиту Сумського національного аграрного університету (далі – Головний фахівець).

1.4. Внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту у частині дотримання антикорупційного законодавства здійснюється фахівцем з питань запобігання та виявлення корупції.

1.5. Внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту реалізується шляхом:

- постійного моніторингу діяльності з внутрішнього аудиту;
- проведення періодичних внутрішніх оцінок діяльності Головного фахівця.

1.6. Внутрішня оцінка якості передбачає моніторинг діяльності з внутрішнього аудиту та періодичний аналіз діяльності, що проводиться Головним фахівцем шляхом самооцінки.

1.7. Важливим аспектом внутрішніх заходів із забезпечення якості виконання функцій внутрішнього аудиту є визначення чітких ключових показників діяльності Головного фахівця, у тому числі для використання при проведенні внутрішніх оцінок якості.

Такими ключовими показниками діяльності можуть бути:

- рівень охоплення внутрішніми аудитами об'єктів аудиту (кількість структурних підрозділів, які підлягають аудиту);
- частка аудиторських рекомендацій, прийнятих керівниками структурних підрозділів та відокремлених структурних підрозділів Сумського НАУ;
- рекомендації та зауваження фахівця з питань запобігання та виявлення корупції Сумського НАУ;
- рівень впровадження наданих аудиторських рекомендацій;
- частка рекомендацій, за якими досягнуто результативність.

Ключові показники діяльності систематично переглядаються, відповідно до визначених цілей, з метою їх ефективного використання.

1.8. При організації та проведенні внутрішніх оцінок якості внутрішнього аудиту Головний фахівець має в обов'язковому порядку дотримуватися принципів незалежності та об'єктивності.

1.9. Внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту проводиться Головним фахівцем не рідше одного разу на рік у термін до 30 січня шляхом самооцінки.

1.10. Головний фахівець після завершення внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту звітує письмово Ректору Університету про її результати, а також інформує його про заходи, які потрібно вжити для вдосконалення діяльності з внутрішнього аудиту.

II. ПРОГРАМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

2.1. Внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту відповідно до вимог Стандартів є складовою Програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту в Сумському національному аграрному університеті (далі – Програма).

2.2. Метою складання Програми є постійний розвиток, удосконалення діяльності Головного фахівця та підвищення ефективності реалізації функцій внутрішнього аудиту в системі Сумського НАУ.

2.3. Програма складається щороку Головним фахівцем до 30 січня та затверджується Ректором Університету згідно Додатку 1 до даного Порядку. У разі необхідності до Програми можуть вноситься зміни (у порядку їх затвердження Ректором Університету).

2.4. Щорічна програма забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту формується за результатами періодичних оцінок якості та постійного моніторингу діяльності з внутрішнього аудиту (з урахуванням висновків, складених за наслідками проведеної внутрішньої оцінки якості діяльності з внутрішнього аудиту за кожним її аспектом).

2.5. Програма передбачає заходи, спрямовані на вдосконалення діяльності з внутрішнього аудиту, усунення та недопущення в подальшому встановлених відхилень, порушень, недоліків. Зазначений документ спрямований, зокрема, на:

- усунення недоліків, встановлених в ході проведення постійного моніторингу функції внутрішнього аудиту (у тому числі, шляхом перегляду існуючих та запровадження нових системних заходів контролю);

- усунення недоліків, встановлених за результатами періодичних внутрішніх оцінок якості;

- усунення порушень та недоліків, встановлених за результатами проведених зовнішніх оцінок якості;

- впровадження заходів із виконання рекомендацій, наданих за результатами зовнішніх оцінок якості;

- впровадження інших заходів з удосконалення функції внутрішнього аудиту (наприклад, проведення фахових навчань з врахуванням внесених змін до чинного законодавства України та міжнародних практик у сфері внутрішнього аудиту, змін у чинному законодавстві України з питань діяльності закладу вищої освіти, змін законодавства у сфері бюджетного процесу, бухгалтерського обліку, тощо);

- необхідності проходження Головним фахівцем навчань та підвищення кваліфікації.

2.6. Програма забезпечення та підвищення якості повинна містити конкретні заходи та терміни їх виконання.

2.7. Не включаються до такої програми заходи і завдання, які визначені законодавством у сфері внутрішнього аудиту та є поточною діяльністю Головного фахівця (зокрема, формування планів діяльності з внутрішнього аудиту, проведення внутрішніх аудитів, складання звітності про результати діяльності тощо).

2.8. Виконання Програми забезпечується Головним фахівцем, який звітує перед Ректором Університету про стан її виконання (реалізації заходів, передбачених нею на відповідний рік).

ІІІ. ПОСТІЙНИЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В ХОДІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНІХ АУДИТІВ

3.1. Постійний моніторинг та підтримка реалізації функції внутрішнього аудиту в ході організації та проведення внутрішніх аудитів є невід'ємною частиною заходів із забезпечення та підвищення якості функції внутрішнього аудиту та включає в себе безперервний нагляд, перевірку та навчання Головного фахівця.

3.2. Постійний моніторинг та підтримка реалізації функції внутрішнього аудиту в ході організації, проведення та впровадження результатів аудиторських досліджень здійснюється Головним фахівцем у процесі виконання ним аудиторських завдань та оформленням результатів моніторингу згідно Додатку 2 до даного Порядку.

3.3. Головний фахівець забезпечує якість виконання аудиторських завдань шляхом дотримання Стандартів, Кодексу етики, вимог інших нормативно-правових актів, внутрішніх документів з питань внутрішнього аудиту, а також виконання своїх посадових обов'язків на професійному рівні.

3.4. Головний фахівець здійснює повсякденний поточний нагляд за реалізацією функції внутрішнього аудиту на кожній його стадії, в тому числі моніторинг за здійсненням кожного аудиторського завдання. Зокрема, відповідний нагляд полягає у забезпеченні постійного здійснення контрольної функції за правильністю визначення цілей внутрішнього аудиту та його очікуваних результатів, якістю планування внутрішнього аудиту, розподілу трудових ресурсів, якістю складання програми аудиту, аудиторського звіту.

3.5. Здійснення моніторингу Головним фахівцем передбачає такі повноваження:

- складання програми для проведення аудиторського дослідження;
- визначення ресурсів, необхідних для проведення дослідження;
- забезпечення якісного і своєчасного виконання аудиторського дослідження з метою дотримання граничних термінів, зазначених у розпорядчому документі на його проведення;
- нагляд за проведенням дослідження і перевірки виконаної членами аудиторської групи роботи для отримання гарантій того, що здійснені аудиторські процедури та зібрані аудиторські докази підтверджують аудиторські висновки;

- спілкування з працівниками суб'єкта дослідження для прийняття рішень з будь-якого поточного питання/проблеми (наприклад, вимога роз'яснень або підтверджень у зв'язку з виявленими значними недоліками/порушеннями);

- інформування суб'єкта дослідження про результати внутрішнього аудиту; систематичне інформування тощо.

3.6. На рівні Ректора Університету поточний моніторинг здійснюється під час візування (погодження) документів, розгляду аудиторських звітів, аналізу періодичної звітності про результати діяльності Головного фахівця.

3.7. Фахівцем з питань запобігання та виявлення корупції Сумського НАУ з метою дотримання вимог Антикорупційної програми Сумського НАУ (р.7 Додатку 1) поточний моніторинг здійснюється під час візування (погодження) документів, розгляду аудиторських звітів.

3.8. До основних заходів, що здійснюються Ректором Університету під час поточного моніторингу функції з внутрішнього аудиту, належить:

- оцінка якості складання плану діяльності з внутрішнього аудиту;
- розгляд, підписання/візування документів, які стосуються організації внутрішніх аудитів (програми аудиту, розпорядчого документу на здійснення аудиту, запитів для отримання інформації в порядку вивчення об'єкта внутрішнього аудиту тощо);

- контроль за дотриманням термінів виконання аудиторського завдання;
- аналіз дієвості моніторингу, що здійснюється Головним фахівцем для забезпечення впровадження рекомендацій, наданих за результатами внутрішніх аудитів;

- контроль за своєчасністю та повнотою виконання Головним фахівцем плану діяльності з внутрішнього аудиту;

- аналіз основних показників діяльності Головного фахівця.

3.9. До основних заходів, що здійснюються фахівцем з питань запобігання та виявлення корупції Сумського НАУ під час поточного моніторингу функції з внутрішнього аудиту, належить:

- оцінка якості результатів внутрішнього аудиту в частині неякісного оформлення аудиторських звітів за результатами проведених перевірок (невідображення або необгрунтоване відображення питань, що підлягають перевірці, висновки, які мають слабку доказову базу та обгрунтування, оціночні судження (р.7 Додатку 1 до Антикорупційної програми Сумського НАУ), що може вплинути на якість, об'єктивність перевірки та мати складові корупційного правопорушення.

3.10. Для забезпечення якісного поточного моніторингу функції внутрішнього аудиту Головний фахівець може використати додаткові заходи

щодо отримання сторонньої оцінки якості внутрішнього аудиту, зокрема вивчення дієвої зворотньої реакції представників установ – об'єкта аудиту, та інших зацікавлених сторін щодо якості здійснених внутрішніх аудитів шляхом заповнення установою – об'єкта аудиту анкети згідно Додатку 3 до даного Порядку.

IV. ПЕРІОДИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ ЕКОНОМІЧНИХ НАВЧАНЬ, ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАННЯ, САМООЦІНОК

4.1. З метою вивчення законодавчої бази, змін до нормативно-правових актів, Головний фахівець може приймати участь у семінарах, робочих нарадах, зборах.

4.2. Задля підвищення професійної кваліфікації Головний фахівець підвищує свою кваліфікацію з питань внутрішнього аудиту. Інформація щодо проходження навчання з підвищення професійної кваліфікації з питань внутрішнього аудиту викладається за формою згідно Додатку 4 до даного Порядку.

4.3. Підвищення рівня особистої професійної компетентності Головного фахівця може бути у вигляді самостійного вивчення нормативно-правових актів.

4.4. Інформація щодо проходження навчання з підвищення кваліфікації та самооцінка надається Головним фахівцем для аналізу Ректору Університету під час його звітування перед ним.

V. ПЕРІОДИЧНА ВНУТРІШНЯ ОЦІНКА ЯКОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

5.1. Періодична внутрішня оцінка якості діяльності внутрішнього аудиту здійснюється один раз на календарний рік у термін до 15 січня року наступного за звітним.

5.2. Щорічну внутрішню оцінку якості внутрішнього аудиту проводить Головний фахівець.

5.3. При проведенні щорічних внутрішніх оцінок якості внутрішнього аудиту Головний фахівець в обов'язковому порядку враховує стан виконання планів аудиторських перевірок та результативність їх проведення.

5.4. З метою організації внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту Головний фахівець заповнює Анкету щодо проведення самооцінки працівника внутрішнього аудиту згідно Додатку 5 до даного Порядку.

5.5. Періодичні внутрішні оцінки якості внутрішнього аудиту мають здійснюватися в атмосфері довіри і справедливості, на засадах законності, прозорості, гласності, об'єктивності, неупередженості та рівноправності.

5.6. Система оцінювання включає аналіз основних аспектів діяльності Головного фахівця, а саме:

- організаційно-правові засади діяльності;
- система планування роботи;
- результативність проведених внутрішніх аудитів та реалізація їх результатів;
- стан взаємодії із структурними підрозділами тощо.

VI. РЕАЛІЗАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВНУТРІШНЬОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ

6.1. Головним фахівцем забезпечується систематизація результатів проведеної внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту, складання загального висновку щодо якості реалізації функції внутрішнього аудиту і визначення стратегічних напрямів її поліпшення, а також надання пропозицій щодо забезпечення належної якості проведення внутрішнього аудиту в системі Сумського НАУ.

6.2. Головний фахівець за результатами щорічних внутрішніх оцінок щодо йскладає Програму на наступний рік, в якій визначається перелік заходів, що необхідно вжити для підвищення ефективності внутрішнього аудиту та забезпечує її виконання.

6.3. Спірні питання, що можуть виникати при проведенні щорічної внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту, вирішуються в порядку, установленому чинним законодавством України та нормативно-правовими актами Сумського НАУ.

6.4. Результати щорічних внутрішніх оцінок якості внутрішнього аудиту зберігаються у Головного фахівця для подальшого зовнішнього оцінювання Міністерством фінансів України.

Головний фахівець з питань
внутрішнього аудиту

 Л.В.Семенець

Погоджено:
Проректор з економічної та
господарської діяльності

_____ М.П.Коваленко

Заступник начальника
відділу – юрисконсульт відділу
кадрового, правового та
організаційного забезпечення

_____ Н.П.Ворфоломеєва

Фахівець з питань запобігання
та виявлення корупції

_____ М.А.Пирха

Додаток 1

До Порядку проведення
внутрішньої оцінки якості
внутрішнього аудиту в
Сумському НАУ

«Затверджую»

Ректор Сумського НАУ

В.І. Ладика

« _____ » _____ 20__ р.

ПРОГРАМА
забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту в Сумському НАУ
на 20__ рік

ЦІЛЬ ПРОГРАМИ: _____

ОБЛАСТЬ ПОКРИТТЯ: _____

№ п/п	Назва заходу	Виконавець (посада, ПІБ)	Термін виконання	Очікувані результати	Стан виконання

Головний фахівець з питань
внутрішнього аудиту

_____ (підпис)

_____ (ПІП)

До Порядку проведення
внутрішньої оцінки якості
внутрішнього аудиту в
Сумському НАУ

Анкета для опитування установи-об'єкта аудиту

Установа: _____

Тема внутрішнього аудиту: _____

Дата: _____

Шкала оцінювання:

-«1» - дуже незадоволений, - «2» - незадоволений;- «3» - важко визначитися;

- «4» - задоволений;- «5» - дуже задоволений

№ п/п	Критерії оцінювання	Оцінка за п'ятибальною системою (від 1 до 5)	Коментарі
1	Рівень та якість організації внутрішнього аудиту (вчасне повідомлення щодо його проведення, виділення достатнього строку для підготовки запитуваних документів, надання достатнього строку для ознайомлення з аудиторським звітом тощо)		
2	Професійність проведеного аудиту з точки зору врахування специфіки діяльності вашої установи		
3	Етика поведінки внутрішніх аудиторів при проведенні аудиту в вашій установі		
4	Якість складеного аудиторського звіту (з точки зору його зрозумілості та об'єктивності наданих висновків)		
5	Якість наданих аудиторських рекомендацій (у тому числі з точки зору конструктивності, реалістичності впровадження)		
6	Рівень співпраці внутрішніх аудиторів з вашим підрозділом/установою		
7	Корисність наданих аудиторських рекомендацій (зокрема, з точки зору впливу на удосконалення діяльності вашої установи та виконання поставлених цілей і стратегічних завдань)		
8	Додаткові коментарі (у разі наявності): _____		

До Порядку проведення
внутрішньої оцінки якості
внутрішнього аудиту в
Сумському НАУ

Інформація
щодо проходження навчання з підвищення професійної кваліфікації
з питань внутрішнього аудиту
за _____ рік

№ п/п	Тема навчання	Ким проводилось навчання	Період проходження навчання	Посада, ПІБ працівника, який проходив підвищення кваліфікації	Результат проходження навчання

Головний фахівець з
питань внутрішнього аудиту

_____ (підпис)

_____ (ПІП)

До Порядку проведення
внутрішньої оцінки якості
внутрішнього аудиту в
Сумському НАУ

Анкета для проведення самооцінки працівника внутрішнього аудиту

1. Відомості про працівника внутрішнього аудиту:

ПІБ _____

Посада _____

Період роботи на посаді _____

Звітний період _____

Дата проведення самооцінки _____

2. Питання для самооцінки:

1) Кількість проведених планових внутрішніх аудитів та виконаних позапланових завдань.

2) Питання, які досліджувались під час проведення внутрішніх аудитів.

3) Чи дотримано при проведенні аудиторських досліджень та оформленні їх результатів вимоги Стандартів та внутрішніх документів? Чи надходили зауваження від керівника аудиторської групи щодо якості та повноти проведення дослідження?

4) Чи сприяють надані вами рекомендації за результатами проведеного аудиторського дослідження удосконаленню діяльності установи, підвищенню ефективності внутрішнього контролю тощо? Навести конкретні приклади.

5) Чи допускались порушення встановлених термінів проведення внутрішнього аудиту, оформлення та реалізації результатів?

6) Виконання яких окремих доручень (завдань), що доручалися Вам, або результати роботи, започаткованої з власної ініціативи, сприяли покращенню функціонування внутрішнього аудиту у закладі вищої освіти?

7) Зазначте інформацію про проходження навчання (підвищення кваліфікації, участь у семінарах тощо). Яким чином реалізуєте вимогу щодо удосконалення своїх знань шляхом самоосвіти? _____

8) Чи проводились вами консультаційні наради для керівників структурних підрозділів та відокремлених структурних підрозділів з питань внутрішнього аудиту, обговорення

проблемних питань, що виникають при проведенні внутрішніх аудитів?

9) Чи надходили скарги на Ваші дії при виконанні аудиторських завдань, інші зауваження щодо Вашої роботи?

10) Як Ви оцінюєте свою відповідність Кодексу етики? Чи дотримуєтесь Ви професійної етики при виконанні службових обов'язків, яким чином?

3. Надайте пропозиції щодо підвищення якості та ефективності вашої діяльності у сфері внутрішнього аудиту

Головний фахівець з питань
внутрішнього аудиту

(підпис)

(ПІП)

**До Порядку проведення
внутрішньої оцінки якості
внутрішнього аудиту в
Сумському НАУ**

**Анкета для здійснення заходів постійного моніторингу
під час проведення внутрішнього аудиту Сумського НАУ**

№	Питання	Висновок (так/ні)	Відмітка про виконання
Питання для моніторингу процесу планування аудиту			
1	Проведено попереднє вивчення об'єкта аудиту та питань, що з ним пов'язані		
2	Визначено суттєвість помилки, ризику та здійснено оцінку ступеня їх можливого впливу		
3	Сформовано цілі внутрішнього аудиту		
4	Виконано усі необхідні процедури складання, узгодження і затвердження програми аудиту		
5	Визначений обсяг робіт достатній для досягнення цілей аудиту		
Питання для моніторингу процесу здійснення аудиту			
1	Усі процедури виконано відповідно до затвердженої програми аудиту		
2	Досліджено всі закріпені питання програми		
3	Усі виконані етапи належним чином задокументовані		
4	Використані методи і процедури відповідають вимогам внутрішніх документів та цілям дослідження		
5	Складено необхідні робочі документи		

Питання для моніторингу процесу реалізації результатів проведеного аудиту			
1	Проект аудиторського звіту своєчасно надано для ознайомлення відповідальним за діяльність		
2	Надані аудиторські рекомендації стосуються усіх виявлених порушень та недоліків		
3	Надані аудиторські рекомендації відповідають вимогам Стандартів та внутрішніх документів (конструктивні, практичні, реальні до впровадження, визначають очікувані результати тощо)		
4	Коментарі установи-об'єкта аудиту розглянуто вчасно та в повному обсязі з урахуванням встановлених вимог		

Головний фахівець з питань
внутрішнього аудиту

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)